

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Započtení pohledávek v obchodněprávních vztazích

Ačkoli je podnikateli v rámci jejich činnosti institut započtení pohledávek poměrně často využíván, ne vždy se tak děje v souladu s příslušnými ustanoveními obchodního zákoníku, kdy tento nedostatek s sebou nese jistá rizika.

Hned na úvod je nutno poznamenat, že pravidla stanovená zákonem č. [513/1991](#) Sb., obchodním zákoníkem pro obchodněprávní vztahy, a to § 358 - § 364, lze dohodou smluvních stran vyloučit a stanovit, že bude možné započíst jakékoli jejich vzájemné pohledávky. Dále bude pojednáno pouze o situacích, kdy mezi stranami nebyla uzavřena dohoda o možnostech započtení jejich pohledávek.

Pro platné a účinné započtení pohledávky je třeba splnit dvě základní pravidla. Tím prvním je, že předmětem započtení budou pohledávky, jejichž plnění je stejného druhu, které jsou k tomuto tzv. *způsobilé*. Co se skrývá pod tímto pojmem stanoveným § 358 obchodního zákoníku je jedním z cílů tohoto článku. K započtení způsobilou je pouze pohledávka vymahatelná u soudu, tedy taková, která je v době započtení splatná a není promlčená. Dle věty druhé § 358 obchodního zákoníku však započtení nebrání, *jestliže pohledávka je promlčena, avšak promlčení nastalo teprve po době, kdy se pohledávky staly způsobilými k započtení*. Jestliže tedy budou mezi podnikateli existovat vzájemné pohledávky, které byly alespoň v jeden společný okamžik způsobilé k započtení (tedy soudně vymahatelné), nebrání jejich započtení skutečnost, že v době, kdy smluvní strana projeví vůli je započíst, je jedna z nich již promlčena. Jestliže však k promlčení jedné z nich došlo dříve, než se druhá stala způsobilou, je jejich započtení vyloučeno.

Jak již bylo zmíněno, je pro soudní vymahatelnost pohledávky nezbytná její splatnost. Právě na splatnost se váží i některé z dalších podmínek platného započtení stanovených obchodním zákoníkem. Zejména je třeba se zmínit o faktu, že není možné započíst pohledávky, kde splatnou se stala pouze jedna z nich. Právě řečené však neplatí ve dvou případech. Prvním je situace, kdy oproti splatné pohledávce má být započítána pohledávka dlužníka, jež je nesplatná, avšak dlužník je v situaci, kdy není schopen plnit své peněžité závazky. Stejně tak je možno započíst i pohledávku, která není splatná jen proto, že věřitel na žádost dlužníka posunul dobu splatnosti započítávané pohledávky.

Druhým pravidlem nezbytným pro řádné započtení pohledávky je *učinění projevů vůle vůči druhému*. Z povahy věci je zřejmé, že tento projev vůle jedné strany může být učiněn pouze aktivním jednáním, nikoli tedy mlčky: Vyjma případů, kdy se smluvní strany z jakýchkoliv důvodů dohodnou na započtení svých pohledávek je započtení jednostranným právním úkonem, který není třeba ani odůvodňovat ani vyžadovat souhlasu druhé strany.

Přestože není započtení pohledávek komplikovaným právním úkonem, je třeba dodržovat základní pravidla a vyhnout se tak nepříjemnostem spojených s případnou neplatností započtení se všemi následky z toho vyplývajícími.

Mgr. Jiří Brož
[advokátní kancelář ROWAN LEGAL](#)

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Reklamace vad stavby](#)
- [Hodnotící dotazníky jako obchodní sdělení v kontrolním plánu ÚOOÚ pro rok 2026](#)
- [Konec „severních ateliérů“? Nový stavební zákon otevírá dveře k rekolaudaci ubytovacích jednotek na plnohodnotné byty](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 33.: Prevence střetu zájmů \(jednatel x společnost\)](#)
- [Jak se vyhnout zákazu a postihu dohod o určování cen pro další prodej?](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporáční autonomie](#)
- [Zákon Lugového: jak Rusko přepisuje pravidla mezinárodních arbitráží](#)